

Վայաստանի արժեքութեալ տուկան բեղմնավոր վիճակում է: Խորհրդային հասարակացքի վիլոգումը հանդիսացավ այն սերմը, որը փորձու է ծնունդ տալ տուկային և ուրվագծել նրա զարգացման հեռանկարները: Սակայն արգանդը ՀՀ Տնտեսական բարեկանությունը, որում ձեւավորվում է փորձիկը, աստիւ նն, թե լուրջ հիվանդ է: Սա մասնագետների կարծիքն է: Այն մասնագետների, որոնք ներկայում դրւու նն մղված համադաշախան գործից, բանզի ՀՀ կառավարությունն այն կարծիքն է, որ

բողնի լրացուցիչ արժեքորեւ սակայն նոյն զնների միջև նդած տարբառությունը նման հնարավորություն չՏվեց անվանական աժմեն ավելի բարձ եւ խակ օրենքը չի ենթադրում նման բան:

կը որ սվյալ օրյեկտը սեփականացնելի է. Ֆինանսների նախարարյան կողմից ընտրվուն անհատ բռնկեցներ, որոնք եզրորդ են գտնում Շախ աշխահանություն:

Նկարիչների
միության ժեներ
վաճառված է

ԵՐԵՎԱՆ, 7 ՀՈՒՆԻՍ ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ. Այս մասին տեղեկացամբ հովիսի 7-ին «Մարդու իշտվուներ-96» հասարակական կազմակերպության նախաձեռնությամբ մամուլի առություն անդամ Սարգիս Մուրադյանից: Ըստ Սարգիս Մուրադյանի, վաճառքը տեղի է ունեցել հետևյալ կերպ. 1995 թ. սկսած մինչեւ 1-ին նկարիչների միության նախագահ Պողոս Հայրապետի և «Աղարքելյան Բեր ինսերնեյցներ» անհատական ձեռնուրկության միջև սռուագրվել է դայմանագիր՝ Նկարիչների միության տան վաճառքի մասին, 300 հազար ԱՄՆ դրամ արժողությամբ: Ըստ դայմանագիր, նեված գումարի 50 տոկոսը դեմք է տրվեր նկարիչների միությանը, սակայն մինչեւ այժմ վճարված է միայն 70 հազար դրամը:

Feuquur` wrdtþnþtrh cn1þw1jn1

բանվի հենց իր գործութեալքյամ
և պայմանակորված ներդրումա-
յին բաղաժականությունը:

Մեր հանրապետությունում բոլոր բաժնեհայրական թիվերությունները բացառությամբ բանկեալի ու ուսուցել են մասնավորեցնան և դաճակով։ Նշանի դրսութեակու ժամկան բանի որ կատ մեծ կենցու նացուն բաժնեեւերի ձևութուն 1996 թ. մեր տարագու ներբողները բանկանուու էին ունենալ «50+1 տոկոս» արժեքորդներ։ Այսուհետեւ շրավարավելով այդ ցուցանի

Եղանակը պահպանության մեջ էլեկտրական աշխատավայրերի 2/3-ին։ Փաստ այս է, որ նրանք նույն չգործեցին բուռակ։

Մյուս դասնարը (տոկա դրսու չգալու) այն է, որ սերտիֆիկատների շնորհական և անվանական գների միջև առկա է մեծ տարբերություն: 1997-ին Գյումրիում կայացած խորհրդակցությունների ժամանակ առաջարկվել էր բազ

բուքյան շունեցան ծավալելու
գործունեություն։ Այսիսակ երե-
միայն մենք հասկանում են զի-
տակցում ենք, որ առանց արժեքը
բարի ռուկայի կանոնադրությունը գործու-
թյան հնարավու չէ զարգաց-
ել Ենթականային բարակականու-
թյուն և բարձրացնել մեր եւրի-
խնդեսիցիոն վարկը առա «Եր-
մերդերերի ռուկայի մասին» օրեն-
ի ընդունումը և հստակ մեխա-
նիզմների ծետավորումն անհետած-
գելի անհրաժեշտություն են։ Այսօ-
ՀՀ կառավարությունը խոսանու-
մ հաճաղատասխան բարեփո-
խումներ, որոնց ընթացքում (2-3
ամիս) ի հայս կզան առաջին դրա-
կան արդյունքները Մասնավորա-
դես, սեփականացնելունին այ-
սումնես կիրականացվի քոնդային
բուսաների միջոցով։ Առջևս նա-
խագիծ (առաջարկել է Երևանի
աղբանական-փողային բուսայի կո-
միտեի նախագահ Գ. Վարդիկյա-
նը) բնարկում և այն սարքեա-

կոսր դեսական չէ, սակայն ստեղծում ենք մի խորհութ, որի անդամները դաշտունյաներ են: Եվ տանը մի վիճովնիկ սկսած նախագահից և լիեզացրած ամենավեց ջին դեսական ժառայողով, դեսետ իմաստ, որ իր աւլուստավագը ստանում է մեր միջոցով:

Ես ել եմ եղել շիռվնիկ այս
տար նուածներից ամենամեծ կար-
գավիճակով ես եմ եղել. Ես նա-
խարար էի այսինքն անցել են
ողջ ուրին և լավ զիտեմ. թե ինչ
կարող եմ անել եւ ինչ չեմ կարող
իրավունք ունի՞ մարդն արժերդրե-
րի մասին խոսելու. Եթե նա մի ար-
ժերուք ձեռքում չլի դահել. Ոչ թե
բռնելու առումով. այլ առումա-
ճանիք. Ունեմ. Նա ոդիք է լին-
մասնազեսներին. Հարցնում եմ
Ե՞ր ես եղել բրոսայում. ասում են
մեկ ասրի առաջ «Եղրայ. ունեն
դու մեկ ասրի ըուկայից ևս են
սնացել Երեք ամիս առաջ ես եղել.
ունեն երեք ամիս երեք եղել եւ
եղել ոսկեն մեկ օրով».

■ Orberu ՀՀ ԿԲ նախագահ Տիգրան Սարգսյանի երաժշտական գործությունը Շահումի Ռարանդյանը նշումնակիցների է ՀՀ ԿԲ նախագահի մասունքի բարձրագույն Հիմնացման ու շուրջ կես տարի այս հաստիք էլեկտրական կառույցում էլեկտրի մասնակից բարձրագույն Արմեն Վաղեսարյան է:

Զարուի Բարեղյանը 1994 ին ավարտել է Բրյուստի անվան օսմա ինգունարի ինսիտուտը և առա միանցամբ աշխատանքի անցել Արմենութես զարդարարչությունը։ Մասնագիտացել է հնէնուրյան ոլորտում

Զարուհի Բարսեղյանը նայենի և
նաև որդիս ազատմիտ մարդ եւ
հուսանելու որ նա ի գործ կլինի լրազ-
րողներիս առջև հենարախթին շափ-
քացել ալանդարաց փակ գերատես-
չության դրեները ուր կոքլում է ՀՀ
Կենտրոնական ռանգը.

աղսինի է

դամութանում են գնահատական-ներ:

Լրագրողները հետաքրքրվեցին կուսակցություններից հրավիրված դիտողների մասնակցությունը չի բաղաժականացնի բնուրյունների ընթացքը: «Երրորյան բնագավառն անկրուտակցական է», դասախոսնեց նախարարը մեժելով բնուրյունների կուսակցականացման և, հաջող ընթացքի դեղում: ՀՅԴ-ի (նախարարի կուսակցության) կողմից հաջողորյան «դիվիդենտների» յուրացման հավանականությունը Ուղես ասվածի աղացույց որն Մկրտչյանը գոկունակորյանը նեւց նախարարին կից խորհրդատվական կառույցով ԽՍ: «Երկրադահ կամավորականների» և կոմիտոսի գուծուն եւ օգտակար աշխատանքը:

Վեցում հայտնել, որ ընդունի
լուրյան բնուրյունների ընթաց-
քում դիմորդների տամարդության
սակ կլինի նախարարության հետ
ուժիու ներախոսակառությունը
58-34-83 հեռախոսահամարով

Հանձնաժողովների կազմն առայժմ զարդարված է

Աերկայացուցիչների խմբի խավատությունները խստուն կանաչագույնիները մասնագիտական հմտություններ չեն ունենա եւ կզրադին բացառապես տեխնիկական վերահսկողական գործառույթներով (օրինակ, աշարժութեան հոլել եւ հայտնաբերել ծածկագրեաց օգտվելու դեղութերը. «հանցագործության որակին» բռնվածները դրու կիրավիրվեն բննական դադիմից): Մինչեւ բռնվածնակային հարցերը սարքեակների բնությունը (վիճակահանությունը) կվերաբահվեն հանձնաժողովների անուաններին: Քննական

սար առյանար բառական
տեսեցը դիմորդներին բաժանե-
լուց առաջ և աշխատանքներ
հանձնելիս կինդվեն հատուկ կնիք-
ներով. շօգտազործված էցեր ոլ-
րացինեն կարմիր բանարով (այս
նախազգուշական մանրուներ
նենորյունների այդ հավածում
շարաւահումները բացառելու հա-
մար են):

ղաքական, հասարակական կազմակերպություններից հավատամագրված ներկայացուցիչների փնտիւութը: Չննական դահլիճներում առանձին սեղաններ կհաշվացվեն ինչողևս դիտողների այնողևս էլ մանուլի ներկայացուցիչներին և ծնողներին: Դիտողները իհազոր ներկայացուցիչները և բազուդները բննական տարբերակների վիճակահանուրյանը կմասնակցեն վիճակահանուրյանը (ոչ ու նախադիմ չի իմանա, թե որ որուի բնուրյուններին և մասնակիւութիւնը) առանց դահլիճից դրույալուց հետ կրկին վերադառնար իրավունքի: Նշանց դիտողութները գրավու կամ բանավոր ներկայացվեն հաճճամուղովի նախագահին: Խախտումների վեմների առձանագրումը կփռանցվի ՀԱՀ վեցինս որպես լուր և որպասխանել դիտողութների հեղինակներին:

Հոլիսի 6-ի սկզբներով բոհեմ դիմումների 1500 դիմում 1 ներառագած օրերի աճեցան.

որքան նախորդ տարիներին։ Առ ջեւսմ ԵՊՀ-ն է 500 դիմումով երկրորդ-երրորդ տեղերն առայժմ բաժանում են ճարտարագիտական և թօւկական համալսարանները (100-ական դիմում)։ Արտնյալ դիմումների ցուցակում ընդգրկված են երաժշտական և արդրային միջնակարգ դպրոցի հանրակրական առարկաների գծով միջազգային մրցույթների հաղորդները (ՀԱՀ որոշակ նաև ընդունվում են առանց բնույթունների առաջին և երկրորդ խմբերի, մասկուց հաշմանդամները, ՀՀ դատադանուրյան ժամանակ գրիվածների կանայք (անտսիններ) եւ զափակները երկկողմանի ծնողագորկ միջնա 18 տարեկան դիմումները, ներին սփյուտից (ԱՊՀ երկներից) ժամանած մեր երիտասարդ հայեակակիցները և զուացրված անձին որոնք հակառակացվում են մեղադակիրներին։ Զուացրվածներից երան, ովքեր բնույթուններ էին հանձնել մինչեւ զինծառայության մեկնելու

Պրի նախարանում նույնականացվում է, որ հայ սփյուռքի դատմությունը, Վերջին հաշվով, աչխարհուկ մեկ ցրված հայության ազգային գոյատեսության, այսինքն՝ ազգային կեցությունը աղահովող հիմնախարիսխների ու մեխանիզմների դատմությունն է: Այնան լայն է դաշը, որ սփյուռքի համադարձակ դատմությունը շարադրելը դեռ աղազայի խնդիր է: Այսօր, եթե Հայաստանի Հանրապետության անկախության հոլակումով ստեղծված են «Մեկ ազգ, մեկ հայրենիք» զղոծական իրականության վերածելու ժաղավական հնարավորությունները, հրամայական և ժողովրդի տարբեր համակաների կողմից միմյանց ճանաչելը: Բնականաբար, հրամայական է նաև ստեղծել սփյուռքահայության անցած ուղին եւ ներկա կացությունը զեր ուրվագծող համակարգված մի շարադրանք, որի նկատմամբ մեծ դատահանջարկ է ներկայացնում ընթեցող լայն հասարակայնությունը:

1945 թ. հունիսին ԽՍՀՄ արտգործող-կոմ Վ. Սոլոտովը երկու հանդիպում է ունեցել Թուրքիայի դեսպանի հետ եւ դատահանջել Վերադարձնել Կարսն ու Արդահանը, առհասարակ 1914 թվականի սահմանները: Մեր կարծիքով, այստեղ հեղինակը դեմք է լայնորեն օգտագործեր Պոտսդամի (1945 թ.) կոնֆերանսում դաշնակցային դեմությունների դեկավարների միջեւ եղած բանավեճը, հայկական հողերը վերադարձնելու մասին վավերագրերը: Այդ մասին գրում նույնականացվում է հաղթեղորդն:

Նույն թվականի նոյեմբերի 27-ին գետրգ Զ կարողիկոսը ուղերձ է հղում Ստալինին, Տրումենին ու եթիին նույն բանաձեւով՝ հողերը վերադարձնել իսկական ժերեին եւ միացնել Խորհրդային Հայաստանին, որդեսզի հայությունը վերադառնա իր բնօրրանը: Դեկտեմբերի 2-ին հրամարակվում է ԽՍՀՄ կառավարության որոշումը «Արտասահմանյան հայերի Սովետական Հայաստան վերադառնալու կադակցությամբ ծեսնարկվող միջոցա-

սփյութքահայ զանգվածների առջեց
Այն տարիներին սփյութքահայության
հետ հարաբերությունների ընդայն
մաս առանձինությունը դրվեց Սփյութքա-
հայության հետ մշակութային կա-
տի կոմիտեի վրա՝ հասարակական մ-
մարմնի, որի գործունեությունը սերու-
թեն կաղված էր Հայաստանի կոմկու-
սի ու հանրապետության կառավարու-
թյան հետ։ Եվ դա այդպես էր։ Պատա-
հական լէ, գործ է հեղինակը, որ կո-
միտեն սփյութում ընկալվում էր իր-
եւ կառավարության մարմին։ Այստեղ
հեղինակը սկզբունքուն է մոտենու-
հարցին՝ «Կոմիտեն եղավ ոչ թ-
սփյութի ղառակաման գործիք ինչ-
ու երեսն փորձ է արվում դա վե-
րագրել թե Հայաստանում, թե արտա-
սահմանում, այլ հիմնականում ար-
տահայության գեր մի լուրջ մասը
հայրենիքին մերժեցնելու խողովակ»։
Ըստ հեղինակի, «ղառակում
սփյութում արդեն իսկ գոյություն ու-
ներ եւ թե՛ ծեւեր էր ընդունել մինչեւ
կոմիտեի ստեղծումը (1964 թ.)»։

հետինակը:

Գրութ հասգասանութես շռավկղու է մի կարեւոր հարց եւս: Խոսքը արտասահմանի հայկական խաղաթական կուսակցությունների նկատմամբ Հայաստանի Վերաբերմունքի մասին է: Այդ կուսակցությունների հետ սփումները զադանի էին մնում: Նրանց ղեկավարները աղարդյուն ծգտում էին համագործակցել Հայկոմկուսի հետ՝ ինչորս կուսակցությունը կուսակցության հետ: «Հարգելի գործընկերներիս» մօւաղես ուղարկում էին Սփյուռքահայության հետ մօւակութային կոմիտե՝ դա և ծեր մակարդակը, ասում էին կամ հասկացնում Հայաստանի ղեկավարները, գրում է հեղինակը: Պատճառը մեկն էր. Հայաստանի իշխանությունները գրկված էին ինքնուրույն արտաին խաղաթականություն վարելու իրավունքից եւ արտասահմանյան որեւէ խաղաթական կուսակցության (մեր դարագայում ՄԴՀԿ եւ ՌԱԿ) հետ դաշտոնական որեւէ հարաբերության համար անհրաժեշտ էր

Կարեն Դալլավյան. Հայ սփյուռքի դասմություն (համառող ակնարկ)

Երեւանի «Հրայրա Աճառյան» համալսարանը հրատարակել է բանասիրական գիտությունների դոկտոր Պրոֆեսոր Կաղեն Դալլարյանի «Հայ սփյուռքի դատմություն (համառու ակնարկ)» գիրքը։ Սա հեղինակի սփյուռքի դատմությունը գրելու երկրորդ

Վիորձն է. Գրի առաջին հրատարակությունը լույս է տեսել 1992 թվականին, ուշադրությունը գրավելով ինչուս Հայաստանում այնուև էլ սփյուռքում։ Ներկա հրատարակությունը մասնակի վեցախմբավորված տարբերակն է։

1970 թ. Խորհրդային Հայաստանի 50-ամյակի օրերին Լուսանկարութ ղատկելված են սփյուռի զանազան կուսակցությունների ու կազմակերպությունների ներկայացուցիչները (բացի դաշնակցականներից) Հայաստանի դեկավարության հետ:

« Ա Յ Ա Մ Ն Ե Ր Ի Մ Ա Ս Ի Ն »

Գրեում բերվում է մի այլ ուշագրայի փաստ: 1946 թ. փետրվարի 1-ին Երևանի Գ. Սունդուկյանի անվան դրամատիկական թատրոնի դահլիճում ԽՍՀՄ Գերազույն խորհրդի դատավա- մավորի թեկնածուի հանգամանելով ընտրողների հետ հանդիդման ժամանակ Դայկոմկուսի դեկավար Գրիգոր Դարությունյանն անում է մի հայտարարություն, որն իր տեսակի մեջ եզա- կի է Դայկոմկուսի ողջ դատմության մեջ: Գ. Դարությունյանը Թուրքիայից դահանջում է Վերադարձնել զավթած հայկական տարածքները հայրենա- դարձվող հայերին ընդունելու համար: Կարեւոր է տեսել, որ Խ. Դայաստանի դեկավարը խոսում է ողջ հայության անունից:

Սակայն 1946-ի ամռանն ամեն ինչ
արմատադիս փոխվեց, նույն է հեղի-
նակը: Քիչ ուշ՝ 1947 թվականի աշնա-
նը ԽՄԴՍ կառավարության անունից
փոխարքութեանախարար ժիրահոյակ
Վիշինսկին ՍԱԿ-ում բարձրացրեց տա-
րածների ռահանջը, բայց... Վրացինե-
րի համար: Դեռ կենտկոմի լարտուղարի
Վերոհիշյալ Ելույթում հնյած 350-400
հազարի փոխարեն Եկիրն ընդունեց
ոնպամեն 90 հազար մարդ:

Ըսդհասեսը 90 հազար նարդ...
Պերֆեսոր Կ. Դալլախյանը սկզբուն-
քային վելուծության է Ենթարկում
սփյուռքի համար կենսականորեն կա-
րեւոր մի խնդիր եւս: Խոսքը այսողես
կոչված «դասակարգային շերտավոր-
ման» մասին է: Դեղինակը նույն է,
որ դատերազմական ցըանից մինչեւ
60-ական թվականների սկիզբն ըն-
կած ժամանակահատվածը դասա-
կարգային շերտավորման խաղաքակա-
նության մի յուրատեսակ Ենթափուլ էր,
անցման մի ցըան, երբ հենց սկզբից
որդեգրվեց սփյուռքի խաղաքական
շերտավորման խաղաքականությունը:
Այն խաղաքականադես օսարում է
«դասնակ դարագլուխներին» եւ հա-
րաբերությունների որներ ռազմում

Գրում աղարացիորեն նշվում է, ո
առհասարակ զաղափարախոսակա-
կաղաղարի լուրջ թուլացման, ազս-
տամտական մշածելակերպի համարու-
թեն ներքափանցման օրինայափի հ-
տեամբ եր որդեգրված նոր խողախ-
կանությունը: Այդ երեւությների ընու-
իկը եր, որ Հայաստանում ասիծանս-
քար զարգացում ստացակ ազգայի-
գիտակցության արքնացման, ազգա-
յին ինքնաճանաշման ուժգնացում:
Մեծ եղեռնի 50-ամյակի նույնը, Սա-
դարադասի եւ Հայոց ցեղասդանու-
թյան հոււահամալիրների կառուցու-
մը, հայ ազգային-ազատագրակա-
շարժումների դասմության հետ կառ-
ված դատմական ու գեղարվեստակա-
գրականության հրատարակումը՝ ա-
բույուր դարձադես անհնարին եր նո-
խորդ տարիներին:

Յայաստան-սփյուռք հարաբերությունների նոր վերջնականացմանը կապված է ժողովրդական վարության հոգևոր շահագործությունների հաջախառնությամբ:

Սոսկայի թուլավությունը: Նմա

տուազայի թույլազությունը: Սասա-
դես, թեղեք բազմաթիվ առիրների
առկայությամբ, Դայաստանի ոչ մի
դաշտունական ներկայացուցիչ չի
մասնակցել ՍԵՎԿ-ի կամ ՌԱԿ-ի կո-
սակցական ծեռնարկումներին, նույ-
նիսկ հորելյանների կաղակցությամբ:
Աշխատության հիմնական գլուխնե-
րից մեկն է «Սփյուռի գոյավարու-
մը»: Այստեղ մանրազնին ուսումնա-
սիրվում են սփյուռի համար կենսա-
կանորեն կարելոր հիմնահարցերը.
«Լոզանի հանրաժողովը», «Սփյուռ-
ացման շարժման բարագը», «Զանազան
կուսակցությունների ու կազմակե-
րությունների խաղաֆական գործու-
նեությունը»: Այս գլխում ընթեցողը
կցնի մանրամասն տեղեկություններ
հայ խաղաֆական կուսակցությունների
դատմության ու ներկայիս գործու-
նեության մասին:

Պահպաննելու, հայրենիքին մոտ դահե-
լու գործում: Բացի դրանից, վրիոյել են
այնորին կարելոր միջոցառումներ,
ինչորին էր, օրինակ, 1970 թվակա-
նին Փարիզի Լուվրում հայկական ար-
վեստին նվիրված մեծ ցուցահանդեսը,
գեր մի խոսք չկա Լիբանանում բաղա-
ցիական դատերազմի դաժան օրե-
րին Դայաստանից ստացած լայնածա-
վալ օգնության մասին եւ այլն:

Ոչ դակաս հետարրական է «Դայե-
րը Միացյալ Նահանգներում» գլուխը:
Այս երկիրը, ինչորս եւ հյուսիսամերի-
կյան եւ հարավամերիկյան հայացաս
երկրները, ուրույն տեղ է գրավում
սփյուռի դատմությունում: Այս գլուխը
թերեւս գրախոսվող գրի գլխավոր ար-
ժանիներից մեկն է: Զանազան տեղե-
կագրերում, հանրագիտարաններում, գի-
տական աշխատություններում գետե-
լան և առաջարկ տված են այլ հայությունների համար:

«Սփյուռի զարգացման հոլովույթը» գլխում ընթերցողը տեղեկություն է ստանում սփյուռի ինժնահաստաման եւ զարգունի փուլի, եկեղեցական տաճառի, Դայ դաշի հետադարձաման մասին։ Գրին մեծ արժեք է տալիս նաև «Դայաստանի ժողովրդավարական շարժումները սփյուռի այլազան ուժերի ընկալմամբ» գլուխը։ Օգտակար են բերված հավելվածները՝ Եվրախորհրդարանի բանաձեւը Դայկական հարցի մասին, որն ընդունվել է 1987 թ. հունիսի 18-ին, եւ «Ժողովրդների մշտական դատական այցանի» որոշումը, որն ընդունվել է Փարիզում 1984 թ. ապրիլի 16-ին։

«Դայ սփյուռքի դամություն»-ում առաջին անգամն է, որ համառոտակի տրվում է սփյուռքահայ համայնքների դամությունը: Դա կազմում է գրի մի սպառ մասը: Ընթեցողը կծանոթանա Ասիայի, Աֆրիկայի եւ Ավստրալիայի հայ համայնքների դամությանը: Ավելի ծավալուն է տրվում «ավանդաբար» հայացաւ երկրներ՝ Սիրիան:

